

«ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
վերաբերյալ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Սույն հաշվետվությունը սկզբնապես պատրաստվել է անգլերեն, իսկ այնուհետև թարգմանվել հայերեն ընթերցողների հարմարության համար: Անգլերեն և հայերեն տարբերակների միջև որևէ անհամապատասխանության դեպքում գերակայում է անգլերեն տարբերակը:

Բովանդակություն

Անկախ առևտրորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	5
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Ներկայացվում է «Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ի մասնակիցներին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ՝ Ընկերություն) և վերջինիս դուստր ձեռնարկությունների (այսուհետ միասին՝ «Խումբ») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի բաղաբաղանդության ամփոփ նկարագրությունը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում խմբի ֆինանսական վիճակը՝ 2024թ. -ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների ՀՀՄՍ-ի հրապարակման (ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք անկախ ենք խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ Անկախության Միջազգային Ստանդարտները)» (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի Էթիկայի պահանջների, և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԽ կանոնների:

Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է խմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և խմբի՝ անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Խումբը, ընդհատել նրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման լիազոր անձինք պատասխանատու են իսրի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խարդախության կամ սխալի արդյունքում առաջացող խեղաթյուրումները համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք՝ առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն համաձայնված ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե իսրի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող են նշանակալի կասկած հարուցել իսրի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել իսրին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների ու գործարքների ճշմարիտ ներկայացումը:

- ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան ապացույցներ խմբի ներսում գործող կազմակերպությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի ուղղորդման, ղեկավարման և իրականացման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք ղեկավարությանը և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերույթությունների մասին:

20 հոկտեմբերի 2025թ.
«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

Վահագն Սահակյան, FCCA
Տնօրեն

Սերգեյ Յակովլև, FCCA
Աուդիտի ղեկավար

«Ինթելլիջենթ Սենեջմենթ» ՍՊԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Ծնթ.	31 դեկ. 2024թ. հազ. դրամ	31 դեկ. 2023թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	42,568	271,007
Բանկային ավանդներ	18	1,710,879	1,351,802
Ներդրումներ արժեթղթերում		4,603,115	906,153
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	21	353,414	219,410
Վերաապահովագրության գծով պայմանագրերի ակտիվներ	19	1,118,077	4,196
Տրամադրված փոխառություններ		424,203	760,930
Պաշարներ	20	129,704	117,228
Այլ ակտիվներ		40,385	95,641
Ոչ ընթացիկ ակտիվներին վերաբերող կանխավճարներ		8,758	139,818
Հիմնական միջոցներ	9	4,957,771	2,809,174
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ		2,130,467	1,685,736
Ոչ նյութական ակտիվներ	10	368,367	135,197
Գուդվիլ		1,950,839	1,950,839
Հետաձգված հարկային ակտիվ		248,690	128,063
Ընդամենը ակտիվներ		18,087,237	10,575,194
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ		6,250	6,250
Կուտակված վնաս		(1,133,027)	(543,930)
Էմիսիոն եկամուտ		2,698,911	2,698,911
Պահուստ		388,865	2,842
Չվերահսկող բաժնեմաս		334,621	472,519
Ընդամենը սեփական կապիտալ		2,295,620	2,636,592
Պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	22	928,732	536,767
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		-	5,254
Փոխհատուցման պարտավորություն		217,165	-
Ակրեդիտիվ		-	100,411
Բանկերի հետ հետգնման պայմանագրեր Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	19	2,245,718	-
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	19	27,600	83,870
Այլ պարտավորություններ	19	3,130,216	939,338
Վարկեր և փոխառություններ	16	701,930	222,944
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	11	6,199,200	4,266,886
Եկամտին վերաբերող դրամաշնորհներ		2,340,366	1,782,075
Եկամտին վերաբերող դրամաշնորհներ		690	1,057
Ընդամենը պարտավորություններ		15,791,617	7,938,602
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		18,087,237	10,575,194

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները (էջ 7-57) հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2025թ. հոկտեմբերի 20-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

 Արևշատ Սելիբսեթյան
 Տնօրեն

 Կարոյանյան
 Ֆինանսական տնօրեն

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված
 հաշվետվություն 2024թ. համար

		2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
	Ծնթ.		
Հասույթ	5	13,522,294	4,361,430
Վաճառքի ինքնարժեք	8	(8,125,655)	(2,830,996)
Համախառն շահույթ		5,396,639	1,530,434
Վարչական ծախսեր	8	(8,165,774)	(1,424,915)
Իրացման ծախսեր	8	(103,963)	(88,958)
Այլ եկամուտներ	6	2,628,987	61,440
Այլ ծախսեր	8	(506,493)	(334,865)
Գործառնություններից վնաս		(750,604)	(256,864)
Ֆինանսական եկամուտ		544,410	70,334
Ֆինանսական ծախսեր		(755,386)	(345,703)
Չուտ օգուտ / (վնաս)			
փոխարժեքային տարբերություններից		46,940	(35,621)
Վնաս հարկումից առաջ		(914,640)	(567,854)
Շահութահարկի վերականգնում	7	132,223	35,998
Տարվա վնաս		(782,417)	(531,856)
Այլ համապարփակ եկամուտ		55,422	-
Ընդամենը համապարփակ վնաս		(726,995)	(531,856)
Ընդամենը համապարփակ (վնաս)/շահույթ, որը վերագրվում է.			
Մայր ընկերության սեփականատերերին		(589,097)	(543,930)
Չվերահսկող բաժնեմասին		(137,898)	12,074

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
 2024թ. համար

	Բաժնետիրական կապիտալ	Կուտակված վնաս	Էմիսիոն եկամուտ	Վերագնահա տման պահուստ և ավելցուկ	Չվերահսկող բաժնեմաս	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	6,250	(543,930)	2,698,911	2,842	472,519	2,636,592
Տարվա վնաս	-	(589,097)	-	-	(137,898)	(726,995)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	386,023	-	386,023
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	6,250	(1,133,027)	2,698,911	388,865	334,621	2,295,620
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	5,000	-	-	-	-	5,000
Տարվա վնաս	-	(543,930)	-	-	12,074	(531,856)
Բաժնետոմսերի թողարկում	1,250	-	2,698,911	2,842	460,445	3,163,448
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	6,250	(543,930)	2,698,911	2,842	472,519	2,636,592

«Ինթելիջենթ Սենեջմենթ» ՍՊԸ
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն 2024թ. համար

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Բժշկական ծառայություններից ստացված դրամ միջոցներ	4,354,113	3,263,492
Դեղերի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ	340,899	279,517
Ստացված տոկոսներ	321	730
Ստացված ապահովագրավճարներ	11,145,963	1,437,695
Փոխանցված վերաապահովագրության վճարներ	(3,597,109)	(15,222)
Վճարված ապահովագրական փոխհատուցումներ	(4,587,124)	(232,049)
Վերաապահովագրողների բաժինը կարգավորված պահանջներում	67,615	-
Ստացված սուբրոգացիայի գումարներ	3,202	-
Վճարումներ մատակարարներին	(268,032)	(84,665)
Վճարումներ միջնորդներին	(440,814)	(9,321)
Այլ վճարումներ	163,365	(142,419)
Դեղորայքի և այլ պարագաների մատակարարման դիմաց վճարումներ	(575,606)	(571,956)
Ծառայությունների դիմաց վճարումներ	(591,072)	(573,998)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(3,343,971)	(1,571,168)
Եկամտային հարկի վճարում	(5,254)	(81,807)
Եկամտային հարկից բացի այլ հարկերի վճարում	(1,081,965)	(532,395)
Նվիրաբերված ակտիվներ	(14,369)	(3,112)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական հոսքեր	1,570,162	1,163,322
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վաճառքից ստացված մուտքեր	9,209	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման գծով վճարումներ	(838,356)	(1,067,234)
Վերադարձված ավանդներ, զուտ	(202,140)	(1,150,325)
Ավանդների տոկոսներ	-	24,928
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	(3,308,544)	(886,968)
Հիմ. միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(530,381)	(387,077)
Տրված փոխառություններ, զուտ	(458)	(601,000)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(4,870,671)	(4,067,676)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Վարկերի և վարձակալության մայր գումարների վճարումներ	(426,082)	(83,111)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների վճարումներ	(312,677)	(205,890)
Վարկերի, վարձակալության պարտավորությունների և ակրեդիտիվի գծով վճարված տոկոսներ	(378,690)	(164,626)
Ակրեդիտիվի վճարումներ	(92,602)	-
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	4,271,204	3,539,784
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական հոսքեր	3,061,154	3,086,157
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	(239,355)	181,802
Փոխարժեքի շահույթ/(վնաս) դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով	10,916	(2,753)
Դրամական միջոցները տարեսկզբին	271,007	91,958
Դրամական միջոցները տարեվերջին (Ծնթ. 13)	42,568	271,007

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ծանոթագրություն	Էջ	Ծանոթագրություն	Էջ
1. Հաշվետու կազմակերպություն	12	16. Վարկեր և փոխառություններ	25
2. Պատրաստման հիմքեր	13	17. Ներդրումներ արժեթղթերում	25
3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ	15	18. Բանկային ավանդներ	26
4. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ	15	19. Ապահովագրություն և վերաապահովագրություն	26
5. Հասույթ	17	20. Պաշարներ	35
6. Այլ եկամուտներ	18	21. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	35
7. Շահութահարկ	19	22. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	35
8. Ծախսեր (հազ. դրամ)	20	23. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում	36
9. Հիմնական միջոցներ	21	24. Պայմանական դեպքեր	39
10. Ոչ նյութական ակտիվներ	22	25. Կապակցված կողմեր	40
11. Վարձակալություն	23	26. Չափման հիմունքներ	40
12. Հետաձգված հարկ	23	27. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր	40
13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	24	28. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	54
14. Սեփական կապիտալ	24		
15. Կապիտալի կառավարում	24		

1. Հաշվետու կազմակերպություն

(ա) Հայաստանի բիզնես միջավայրը

Խուճաբը իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Հետևաբար, Խուճաբը ենթարկվում է ՀՀ տնտեսական և ֆինանսական շուկաների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ՝ ենթարկվելով մի քանի մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչն, ի թիվս այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

2022 թվականի փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունը ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության վրա, այլև համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, գնաճը նույնպես ազդում է գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական միջավայրի վրա էական ազդեցություն ունի նաև Ռուսաստանի Դաշնությունում գործարար ակտիվության մակարդակը, քանի որ Ռուսաստանի Դաշնությունից դրամական միջոցների զգալի հոսքեր կան դեպի ՀՀ: Ուստի, տարածաշրջանում քաղաքական լարվածությունը, միջազգային պատժամիջոցները, արժեթղթերի շուկայի անկայունությունը, սուր գնաճը և Ռուսաստանի Դաշնության առջև ծառայած այլ ռիսկերը կարող են բացասաբար անդրադառնալ ՀՀ տնտեսության վրա:

Հայաստանի տնտեսությունը հաջողությամբ դիմակայել է համաշխարհային տնտեսական ցնցումներին և կարողացել է և 2024թ.-ին, և 2023թ.-ին գրանցել տպավորիչ մակրոտնտեսական ցուցանիշներ՝ հիմնականում զբոսաշրջության, մի շարք ընկերությունների Հայաստան տեղափոխվելու և դրամական փոխանցումների նշանակալի աճի շնորհիվ: Նշված բոլոր գործոնները հանգեցրել են ՀՆԱ-ի 8% աճի 2024 թվականի հունվար-դեկտեմբեր ամիսներին: Կառավարության 2021-2026թթ. տնտեսական ծրագիրը նպատակ ունի խթանել արտահանմանը միտված և ներդրումների վրա հիմնված աճի մոդելը լայնածավալ բարեփոխումների միջոցով:

Նման գործարար միջավայրն էական ազդեցություն ունի Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա: Խուճաբը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցառումներ Խմբի գործունեության կայունությունն ապահովելու նպատակով, այդուհանդերձ, ելնելով իրադարձությունների զարգացման անկանխատեսելիությունից, Ղեկավարությունը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Ընկերության հետագա տարիների ֆինանսական վիճակի վրա:

Ներկայիս տնտեսական իրավիճակի հետագա հետևանքները և Կառավարության ձեռնարկվելիք միջոցառումները դժվար է կանխատեսել, և Ընկերության ղեկավարության ներկայիս ակնկալիքները և գնահատականները կարող են տարբերվել փաստացի արդյունքներից:

(բ) Կազմակերպչական կառուցվածքը և գործունեությունը

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2022 թվականին, գրանցվել 2022 թվականի նոյեմբերի 22-ին (գրանցման համար՝ 271.110.1277977), հասցե՝ ք. Երևան, Ամիրյան փող. 1: 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ Ընկերության երկու մասնակիցներն են՝

Լևոն Ալթունյան՝ 50%
Արևշատ Մելիքսեթյան՝ 50%

«Լենդլորդ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2023 թվականին, գրանցվել 2023 թվականի մայիսի 4-ին (գրանցման համար՝ 271.110.1315490), հասցե՝ ք. Երևան, Գանձասար փողոց 17: 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ 100% մասնակից էր հանդիսանում «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն (100%): Ընկերությանը պատկանում է «Վալեմ» ՍՊԸ-ն, որի ակտիվներն ապագայում կօգտագործվեն բժշկական կենտրոնի նոր մասնաճյուղի ստեղծման համար:

«Պրեմիում Քոնսայթմենթ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2023 թվականին, գրանցվել 2023 թվականի փետրվարի 1-ին (գրանցման համար՝ 286.110.1292492): 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ մասնակիցներն են հանդիսացել՝ 50% «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ, 50% Արևիկ Միթթարյան: Կազմակերպությունը մատուցում է հաշվապահական ծառայություններ:

«Վալեմ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 1997 թվականին, գրանցվել 1997 թվականի մարտի 8-ին (գրանցման համար՝ 264.110.03359): Ձեռք է բերվել «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ի կողմից 2023 թվականի հունիսի 22-ին մի քանի անձանցից 965,400,000 ՀՀ դրամով (մաս-մաս մինչև 2023 թվականի հոկտեմբերի 1-ը): 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ մասնակիցն է հանդիսացել «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ն (100%):

«Արինտերլ» ՓԲԸ

Առողջապահական ծառայություններ մատուցող ընկերություն («Վարդանանց» նորարարական բժշկության կենտրոն): 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն տիրապետում է վերջինիս կանոնադրական կապիտալի 61.7%-ին:

«Էֆես» Ապահովագրական ՓԲԸ

Ապահովագրական ընկերություն: 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ այն «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ի 100% դուստր ձեռնարկությունն է հանդիսացել:

2. Պատրաստման հիմքեր

(ա) Համապատասխանության մասին հավաստում

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) և Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների՝ հրապարակված Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից, և Մեկնաբանությունների համաձայն (միասին՝ ՖՀՄՍ ստանդարտներ):

(բ) Անընդհատության սկզբունք

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են գործունեության անընդհատության սկզբունքի հիման վրա, որը ենթադրում է, որ հսկմբը կկարողանա կատարել իր պարտավորությունները, ներառյալ բանկային միջոցների պարտադիր մարման պայմանները:

Ղեկավարությունը վստահ է, որ Ընթացիկ ֆինանսական ժամանակաշրջանում հսկմբն ունեցել է հասույթի և շուկայի մասնաբաժնի աճ: Ղեկավարությունը վստահ է հսկմբի ունակության վրա շարունակելու իր գործառնական գործունեությունը անընդհատության սկզբունքի հիման վրա՝ հիմք ընդունելով վերջին երկու տարիների նրա բարձր ֆինանսական արդյունքները: Ընկերության ռազմավարական ծրագիրը կենտրոնացած է ընդլայնման վրա՝ հիմնվելով վերոնշյալ միտումների վրա: Ելնելով այս գործոններից՝ ղեկավարությունը կարծում է, որ Ընկերությունը կկարողանա կատարել իր պարտավորությունները և շարունակել իր գործունեությունը տեսանելի ապագայում:

Այս գործոնների հիման վրա ղեկավարությունը ողջամիտ ակնկալիք ունի, որ հսկմբն ունի և կունենա համապատասխան ռեսուրսներ՝ շարունակելու գործառնական գոյությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում:

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Համապատասխանաբար, ղեկավարությունը կարծում է, որ չկա էական անորոշություն կապված խմբի շարունակական գործունեության ունակության հետ:

(գ) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ա. 2024թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

Խումբն առաջին անգամ կիրառել է ստանդարտներում կատարված որոշակի փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2024թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Խումբը դեռևս չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել:

Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

2023 թվականի մայիսի 25-ին ՀՀՄՍ-ն հրապարակեց Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունները, որոնք փոփոխեցին ՀՀՄՍ 7-ը՝ «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն», և ՖՀՄՍ 7-ը՝ «Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ» (Փոփոխություններ): Այս փոփոխություններն առաջացել են մատակարարման շղթայի ֆինանսավորման պայմանավորվածություններից և համապատասխան բացահայտումներից բխող պարտավորությունների և դրա հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերի ներկայացման պահանջների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ների մեկնաբանությունների կոմիտե (Կոմիտե) ներկայացված դիմումի հետևանքով: 2020 թվականի դեկտեմբերին Կոմիտեն հրապարակեց օրակարգային որոշում (Մատակարարման շղթայի ֆինանսական պայմանավորվածություններ - հակադարձ ֆակտորինգ), որն անդրադարձավ այս դիմումին՝ հիմնվելով ՖՀՄՍ-ի հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջների վրա, որոնք առկա էին այդ ժամանակ: Այս գործընթացի ընթացքում շահագրգիռ կողմերի հետադարձ կապը բացահայտեց սահմանափակումներ այդ պահին առկա պահանջներում, որոնք վերաբերում են օգտագործողների կարևոր տեղեկատվական կարիքներին՝ հասկանալու մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների ազդեցությունը խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և համեմատելու մի Խումբը մյուսի հետ:

Ի պատասխան այս հետադարձ կապին՝ ՀՀՄՍ-ն ձեռնարկեց նեղ կիրառման ստանդարտի մշակումը, որը հանգեցրեց փոփոխությունների: Փոփոխությունները պահանջում են, որ կազմակերպությունները տրամադրեն որոշակի հատուկ բացահայտումներ (որակական և քանակական)՝ կապված մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների հետ: Փոփոխությունները նաև պարունակում են ուղեցույց մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների բնութագրերի վերաբերյալ:

Վարձակալության գծով պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալություն գործարքների դեպքում (ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություն)

ՖՀՄՍ-ի մեկնաբանությունների կոմիտեն 2020 թվականի հունիսին հրապարակեց իր օրակարգային որոշումը՝ Վաճառք և հետադարձ վարձակալություն փոփոխական վճարումներով: Այս հարցը փոխանցվել է ՀՀՄՍ-ին որոշ ասպեկտների վերաբերյալ ստանդարտներ սահմանելու համար: ՀՀՄՍ-ն վերջնական փոփոխությունները հրապարակել է 2022 թվականի սեպտեմբերին:

Փոփոխություններով վաճառող-վարձակալից պահանջվում է որոշել «վարձավճարները» կամ «վերանայված վարձավճարները» այնպես, որ վաճառող-վարձակալը չճանաչի շահույթ կամ վնաս, որը վերաբերում է վաճառող-վարձակալի կողմից պահպանված օգտագործման իրավունքին:

Պարտավորությունների դասակարգում որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություն)

2020 թվականի հունվարին ՀՀՄՍ Խորհուրդը փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 1-ում / Պարտավորությունների դասակարգում որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ /, որոնք հետագայում մասամբ փոփոխվել են 2022 թվականի հոկտեմբերին թողարկված «Կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» փոփոխություններով: Փոփոխությունները պահանջում են,

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

որ պարտավորության մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու համարի իրավունքը պետք է հիմնավորված լինի և գոյություն ունենա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Պարտավորության դասակարգումը կախված չէ այն հավանականությունից, որ հուամբը կկիրառի մարումը հետաձգելու իր իրավունքը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առնվազն տասներկու ամսով:

COVID-19 համաճարակի պատճառով հորիզոնը մեկ տարով հետաձգել է փոփոխությունների ուժի մեջ մտնելը 2024 թվականի հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություն)

ՀՀՄՍ 1-ի /«Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ»/ փոփոխությունների թողարկումից հետո ՀՀՄՍ-ն 2022 թվականի հոկտեմբերին լրացուցիչ փոփոխություններ կատարեց ՀՀՄՍ 1-ում: Եթե համարի հետաձգման իրավունքը կախված է համարի կողմից սահմանված պայմանների կատարումից, ապա այդ պայմաններն ազդում են այն հանգամանքի վրա, թե արդյոք այդ իրավունքը գոյություն ունի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, եթե համարից պահանջվում է կատարել պայմանը հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին կամ դրանից առաջ, և չեն ազդում այն հանգամանքի վրա, թե արդյոք համարից պահանջվում է կատարել պայմանները հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո: Փոփոխությունները նաև հստակեցնում են «կարգավորում» տերմինի նշանակությունը պարտավորությունը ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու նպատակով:

Այս փոփոխություններն ազդեցություն չեն ունեցել համարի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»): Դրամը համարի ֆունկցիոնալ և այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ:

4. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՀՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման թաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման թաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա և այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված են հետևյալ ծանոթագրություններում.

- Ծանոթագրություն 2 - ենթադրություններ, որոնք վերաբերում են համարի՝ իր գործունեությունն անընդհատ շարունակելու կարողությանը,
- Ծանոթագրություն 11 - վարձակալության ժամկետի և վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի որոշում,

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- Ծանոթագրություն 9 - հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ,
- Ծանոթագրություն 10 - ոչ ընթացիկ ակտիվների արժեզրկումը ստուգելիս կատարվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 23 - առևտրային դեբիտորական պարտքերից ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) գծով պահուստի չափում. վնասի միջին կշռված դրույքը որոշելու համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 12 - հետաձգված հարկային ակտիվների չճանաչում:

Իրական արժեքի չափում

Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության որոշակի դրույթներ և բացահայտումներ պահանջում են իրական արժեքի չափում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս խումբը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների, հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև.

- 1-ին մակարդակ. նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտվող):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության համար դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- 3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակների, ապա իրական արժեքի չափումն ամբողջությամբ դասվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակին, որին դասվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումները խումբը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի են ունեցել փոփոխությունները:

Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարվող ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 23-ում՝ «Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում»:

«Ինթելիջենթ Սենթըմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

5. Հասույթ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Բժշկական ծառայություններից ստացված հասույթ		
Հաճախորդների կողմից վճարված Ապահովագրական ընկերությունների կողմից փոխհատուցված	1,846,127	1,456,469
Պետական պատվերի շրջանակներում	1,850,745	1,445,086
Սոցիալական փաթեթների շրջանակներում	424,283	377,793
Ընդամենը բժշկական ծառայություններից ստացված հասույթ	4,175,988	3,317,826
Դեղերի վաճառքից ստացված հասույթ		
Ապահովագրական ընկերությունների կողմից փոխհատուցված	173,496	148,793
Հաճախորդների կողմից վճարված	100,676	86,138
Պետական պատվերի շրջանակներում	19,596	10,565
Ընդամենը դեղերի վաճառքից ստացված հասույթ	293,768	245,496
Ապահովագրությունից ստացված հասույթ		
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	515,062	22,495
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	593,828	33,933
Առողջության ապահովագրություն	3,056,907	263,485
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	1,287,302	79,729
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	110,291	10,538
Բեռների ապահովագրություն	130,414	41,452
Գույքի ապահովագրություն	3,095,784	59,106
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	234,933	28,349
Ընդամենը ապահովագրությունից ստացված հասույթ	9,024,521	539,087
Մատուցված ծառայություններից ստացված հասույթ	3,479	242,880
Այլ ապրանքների վաճառքից ստացված հասույթ	24,538	16,141
Ընդամենը հասույթ	13,522,294	4,361,430

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

6. Այլ եկամուտներ

2024թ.	Վերապահովագրողի բաժինը կրած վնասներում և այլ ծախսերում	Վերապահովագրության ձեռքբերումից առաջացող դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	Վերապահովագրողների բաժինը կրած վնասների համար պարտավորությունների փոփոխության մեջ	Այլ	Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցված գումարներ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	114,820	38,581	17,192	-	170,593
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	1,209,334	106,807	286,830	-	1,602,971
Առողջության ապահովագրություն	432,101	(87,341)	129,877	-	474,637
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	203	-	-	203
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	467	(2,961)	55,683	-	53,189
Բեռների ապահովագրություն	229,617	(8,419)	(9,421)	-	211,777
Գույքի ապահովագրություն	3,289	4,419	(10,207)	-	(2,499)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	388	(2,855)	-	(2,467)
Եկամուտ դրամաշնորհներից և նվիրատվություններից	-	-	-	120,583	120,583
Ընդամենը վերապահովագրողներից ստացման ենթակա գումար	1,989,628	51,677	467,099	120,583	2,628,987
					31 դեկտեմբերի 2023թ.
2023թ.	Վերապահովագրողի բաժինը կրած վնասներում և այլ ծախսերում	Վերապահովագրողների բաժինը կրած վնասների համար պարտավորությունների փոփոխության մեջ	Վերապահովագրության ձեռքբերումից առաջացող դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	Այլ	Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցված գումարներ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	-	3,320	674	-	3,993
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	-	-	-	-	-
Առողջության ապահովագրություն	12,143	(15,577)	28,192	-	24,758
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	181	-	-	181
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	2,173	(12,114)	1,680	-	8,261
Բեռների ապահովագրություն	-	(1,545)	15,221	-	13,676
Գույքի ապահովագրություն	-	704	10,501	-	11,204
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	-	4,692	-	4,692
Եկամուտ դրամաշնորհներից և նվիրատվություններից	-	-	-	11,196	11,196
Ընդամենը վերապահովագրողներից ստացման ենթակա գումար	14,317	(25,032)	60,959	11,196	61,440

«Ինթելիջենթ Սենթըմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

7. Շահութահարկ

Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

Խումբը շահութահարկը վճարում է հայկական ընկերությունների համար կիրառելի 18% դրույթաչափով (2023թ-ին՝ 18%):

	<u>2024թ.</u>	<u>2023թ.</u>
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի ծախս	11,596	(68,755)
Չետաձգված հարկի վերականգնում	120,627	104,753
Ընդամենը հարկային ծախս	132,223	35,998

Արդյունավետ հարկային համաձայնեցում	<u>2024թ.</u>	Արդյունավետ հարկային դրույթաչափ (%)	<u>2023թ.</u>	Արդյունավետ հարկային դրույթաչափ (%)
Շահույթ նախքան հարկումը՝ համաձայն ՖՀՄՍ-ի	(914,640)		(567,854)	
Շահութահարկ որոշակի հարկային դրույթաչափի կիրառմամբ	(164,635)	18%	(51,424)	18%
Չնվազեցվող ծախսեր	(4,444)	(0%)	(2,046)	(0%)
Արտարժույթի փոխարժեքի տարբերություն (Չհարկվող եկամտի/չնվազեցվող ծախսերի ազդեցությունը)	43,093	5%	18,090	3%
Շահութահարկի գծով ծախս և արդյունավետ հարկային դրույթաչափ	(132,223)	(14%)	(35,998)	(6%)

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

8. Ծախսեր (հազ. դրամ)

	Ընդամենը		Վաճառքի ինքնարժեք		Վարչական		Իրացման		Այլ	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	Վճարումներ աշխատակիցներին	3,983,475	2,115,481	1,827,551	1,249,179	2,093,060	835,304	62,864	30,998	-
Մաշվածություն (ամորտիզացիա)	828,933	486,925	591,460	394,891	237,355	91,962	118	72	-	-
Դեղորայք, բժշկ. պարագաներ, այլ նյութական ծախսեր	404,870	350,250	404,870	350,250	-	-	-	-	-	-
Վաճառված դեղորայքի ինքնարժեք	237,482	195,471	237,482	195,471	-	-	-	-	-	-
Գրասենյակային ծախսեր և կոմունալ ծառայություններ	214,528	257,930	49,697	16,635	139,979	234,460	-	-	24,852	6,835
Ընդմիջման ծախսեր	110,480	72,128	-	-	-	-	-	-	110,480	72,128
Եռակողմ համագործակցության համաձայնագրով նախատեսված ծախսեր	74,545	-	-	-	-	-	-	-	74,545	-
Արտաքին լաբորատոր ծառայություններ	97,027	78,755	97,027	78,755	-	-	-	-	-	-
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	50,455	28,017	-	-	41,807	27,634	-	-	8,648	383
Առևտրի և խորհրդատվության ծախսեր	61,469	42,640	-	-	35,758	24,632	-	-	25,711	18,008
Մաքբեթինգի և գովազդի ծախսեր	114,761	21,143	-	-	-	-	33,100	15,663	81,661	5,480
Օտարման ծախսեր	27,440	-	-	-	-	-	-	-	27,440	-
Նվիրաբերված ակտիվներ	19,721	16,745	-	-	-	-	-	-	19,721	16,745
Դեբիտորական պարտքերի պահուստներ	12,591	1,648	-	-	-	-	-	-	12,591	1,648
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	14,455	8,387	-	-	6,308	-	-	-	8,147	8,387
Հարկային ծախսեր	25,675	7,250	1,645	-	2,546	2,780	-	-	21,484	4,470
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	323,408	26,713	323,408	26,713	-	-	-	-	-	-
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	196,066	5,305	196,066	5,305	-	-	-	-	-	-
Առողջության ապահովագրություն	2,894,430	132,172	2,894,430	132,172	-	-	-	-	-	-
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	1,077,357	99,831	1,077,357	99,831	-	-	-	-	-	-
Օդային տրանսպորտի կմախիք և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	735	211,831	735	211,831	-	-	-	-	-	-
Բեռների ապահովագրություն	73,029	2,264	73,029	2,264	-	-	-	-	-	-
Գույքի ապահովագրություն	340,896	34,879	340,896	34,879	-	-	-	-	-	-
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	9,801	28,710	9,801	28,710	-	-	-	-	-	-
Վերապահովագրության վճարների բաշխում	5,350,386	149,511	-	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների պահպանում	45,055	7,945	-	-	-	-	-	-	45,055	7,945
Հաղորդակցություն	16,393	1,774	-	-	-	-	-	-	16,393	1,774
Հիմնական միջոցների վաճառքից գուտ վնաս	4,202	-	-	-	-	-	-	-	4,202	-
Անվտանգություն	3,427	-	-	-	-	-	-	-	3,427	-
Անդամավճարներ	5,677	1,060	-	-	-	-	-	-	5,677	1,060
Բարեգործություն	70	2,000	-	-	-	-	-	-	70	2,000
Կարճաժամկետ և ցածր արժեք ունեցող ակտիվների վարձակալության գծով ծախսեր	-	6,664	-	-	-	-	-	-	-	6,664
Այլ	283,045	286,305	201	4,110	258,574	58,632	7,881	42,225	16,388	181,338
Ընդամենը	16,901,884	4,679,735	8,125,655	2,830,996	8,165,773	1,424,915	103,963	88,958	506,493	334,865

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

9. Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ	Վարձակալված տարածքի բարելավում	Շենքեր	Հողատարածքներ	Բժշկական սարքավորումներ և գործիքներ	Համակարգիչներ և այլ սարքավորումներ	Կահույք և հարմարանքներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ	Ընդամենը
<u>Ավգրնական արժեք</u>									
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	123,913	-	10,307	1,343,111	202,278	77,672	-	24,565	1,781,846
Ավելացումներ	335,901	1,076,286	-	471,890	239,727	59,207	135,688	24,307	2,343,006
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	459,814	1,076,286	10,307	1,815,001	442,005	136,879	135,688	48,872	4,124,851
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	459,814	1,076,286	10,307	1,815,001	442,005	136,879	135,688	48,872	4,124,851
Ավելացումներ	860,636	333,313	-	1,199,071	91,526	279,384	34,189	53,179	2,851,298
Օտարումներ	(64,934)	-	-	(2,551)	(1,227)	(14,505)	(12,500)	-	(95,718)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,255,516	1,409,599	10,307	3,011,520	532,305	401,758	157,377	102,051	6,880,433
<u>Կուտակված մարվածություն</u>									
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	13,620	-	-	691,396	141,778	41,914	-	16,847	905,555
Ավելացումներ	12,689	126,123	-	248,255	53,077	12,134	7,009	961	460,248
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	26,309	126,123	-	939,651	194,855	54,048	7,009	17,808	1,365,803
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	26,309	126,123	-	939,651	194,855	54,048	7,009	17,808	1,365,803
Ավելացումներ	47,238	810	-	365,267	97,745	32,337	18,938	947	563,283
Օտարումներ	-	-	-	(1,804)	(117)	(2,390)	(2,113)	-	(6,424)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	73,547	126,933	-	1,303,114	292,483	83,995	23,834	18,755	1,922,662
<u>Չուտ հաշվեկշռային արժեք</u>									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	110,293	-	10,307	651,715	60,500	35,758	-	7,718	876,291
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	433,505	950,163	10,307	875,350	247,150	82,831	128,679	31,064	2,759,048
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,181,969	1,282,666	10,307	1,708,406	239,822	317,763	133,543	83,296	4,957,771

ա/ Ապահովություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,497,501 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով (2023թ-ին՝ 539,774 հազար դրամ) գույքը գրավադրված է բանկային վարկերի դիմաց:

10. Ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Ծրագրային ապահովում	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>		
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	72,215	72,215
Ավելացումներ	112,778	112,778
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	184,993	184,993
Ավելացումներ	273,281	273,281
Օտարումներ	(16,721)	(16,721)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	441,553	441,553
<i>Ամորտիզացիա</i>		
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	(28,772)	(28,772)
Ամորտիզացիայի վճար	(21,024)	(21,024)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	(49,796)	(49,796)
Ամորտիզացիայի վճար	(40,110)	(40,110)
Օտարումներ	16,720	16,720
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	(73,186)	(73,186)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>		
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	43,443	43,443
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	135,197	135,197
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	368,367	368,367

Արժեզրկման թեստ

Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում «Արինտերլև» ՓԲԸ-ի՝ «Վարդանանց նորարարական բժշկության կենտրոն»-ի բաժնեմասի արժեքը որոշվել է զեղչված դրամական հոսքերի (DCF) մոդելի միջոցով՝ բիզնեսի փոխհատուցվող գումարը և «Ամբեր Կապիտալ»-ի 26.76% փոքրամասնության բաժնեմասի համամասնական արժեքը գնահատելու համար:

Չեղչված դրամական հոսքերի կանխատեսումների համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ

(i) Չեղչման դրույթ

Կիրառվել է 15.28% (դրամով) հարկումից հետո անվանական զեղչի տոկոսադրույթ: Տոկոսադրույթը ստացվել է ԱՄՆ դոլարով հիմնված WACC-ից՝ ճշգրտված Հայաստանի գնաճի դիֆերենցիալի համար և ներառում է երկրի ռիսկը, փոքր ընկերության համար կիրառվելիք չափի վճարը և ոլորտային լծակը: Կիրառվող 14.5-16.0% միջակայքը համարվում է ողջամիտ առողջապահական ծառայությունների մասնավոր մատակարարի համար:

Վերջնական արժեքի աճի տեմպ

2025-2030 թվականների դրամական հոսքերը էքստրապոլացվել են անժամկետ հիմունքով՝ օգտագործելով 2.0% անվանական երկարաժամկետ աճի տեմպ, որը համապատասխանում է գնաճին և չափավոր իրական աճին: Վերջնական արժեքը հաշվարկվել է Գորդոնի աճի մոդելի միջոցով և զեղչվել է մինչև 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ը:

(ii) Բյուջեով նախատեսված EBITDA-ի մարժան

Կանխատեսումները հիմնված էին պատմական ցուցանիշների և ղեկավարության ծրագրերի վրա:

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հասույթը, կանխատեսումների համաձայն, 2025 թվականի 6,498,363 հազար դրամից կաճի մինչև 7,473,791 հազար դրամ 2030 թվականին (CAGR 2.84%), իսկ EBITDA մարժաները կբարելավվեն 15.9%-ից → 16.8%՝ արդյունավետության աճի կայունացմանը զուգընթաց:

(iii) Չգայունությունը ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ

Չեղչի տոկոսադրույքի 0.5 տոկոսային կետով աճը կամ աճի տեմպի 0.5 տոկոսային կետով նվազումը կնվազեցնի ձեռնարկության արժեքը մոտավորապես 3-4%-ով: Հիմնավոր պարամետրերի սահմաններում (WACC 14-17%, g 1-3%) ձեռնարկության արժեքը տատանվում է 5.0-ից մինչև 7.2 միլիարդ դրամ, ինչը ենթադրում է 3.6-ից մինչև 5.8 միլիարդ դրամի սեփական կապիտալ: Գնահատումը մնում է կայուն այս միջակայքերում՝ ցուցաբերելով չափավոր զգայունություն և ընդհանուր կայունություն:

11. Վարձակալություն

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
<u>Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ</u>		
Մնացորդն առ 1 հունվարի	1,735,862	1,050,844
Ավելացումներ	610,674	822,080
Մաշվածություն	(216,069)	(137,062)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,130,467	1,735,862
	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
<u>Վարձակալության գծով պարտավորություն</u>		
Մնացորդն առ 1 հունվարի	1,782,075	1,050,844
Ավելացումներ	629,420	768,421
Տոկոսային ծախսեր	233,837	168,700
Վճարումներ	(304,966)	(205,890)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,340,366	1,782,075

12. Հետաձգված հարկ

հազ. դրամ	1- հունվար- 24թ.	(Դուրս գրված)/հաշվարկված շահույթի և վնասի հաշվին	31- դեկտեմբեր- 24թ.
Ժամանակավոր տարբերությունների հարկային ազդեցությունը			
Հիմնական միջոցներ	5,677	162,169	167,846
Արձակուրդի պահուստ	29,151	(1,612)	27,539
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(303,432)	6,746	(296,686)
Վարձակալության պարտավորություն	320,774	14,133	334,907
Դրամական միջոցներ	(338)	317	(21)
Բանկային ավանդներ	(634)	(1,548)	(2,182)
Ներդրումային արժեթղթեր	330	(11,222)	(10,892)
Ապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներ	(4,462)	(472)	(4,934)
Վերաապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներ	(9,461)	15,558	6,097
Այլ ակտիվներ	(152)	108	(44)
Ապահովագրական պայմանագրերի պարտավորություններ	11,452	(28,528)	(17,076)
Այլ պարտավորություններ	22,495	(76,716)	(54,221)
Հարկային վնասի փոխանցումներ	56,664	41,695	98,359
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	128,063	120,627	248,690

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	1- հունվար- 23թ.	(Դուրս գրված)/հաշվարկված շահույթի և վնասի հաշվին	31- դեկտեմբեր- 23թ.
Ժամանակավոր տարբերությունների հարկային ազդեցությունը			
Հիմնական միջոցներ	292	5,385	5,677
Արձակուրդի պահուստ	23,018	6,133	29,151
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(189,152)	(114,281)	(303,432)
Վարձակալության պարտավորություն	189,152	131,622	320,774
Դրամական միջոցներ	-	(338)	(338)
Բանկային ավանդներ	-	(634)	(634)
Ներդրումային արժեթղթեր	-	330	330
Ապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներ	-	(4,462)	(4,462)
Վերապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներ	-	(9,461)	(9,461)
Այլ ակտիվներ	-	(152)	(152)
Ապահովագրական պայմանագրերի պարտավորություններ	-	11,452	11,452
Այլ պարտավորություններ	-	22,495	22,495
Հարկային վնասի փոխանցումներ	-	56,664	56,664
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	23,310	104,753	128,063

13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ բանկում	39,641	267,384
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	2,850	3,475
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	77	148
	42,568	271,007

Տոկոսադրույքի ռիսկին խմբի ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը և ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների զգայունության վերլուծությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 23-ում:

14. Սեփական կապիտալ

ա/ Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Ընկերության բաժնետերերի ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

բ/ Շահաբաժիններ

2024թ. և 2023թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո մինչև այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթիվը շահաբաժիններ չեն առաջարկվել:

15. Կապիտալի կառավարում

Խումբը չունի կապիտալի կառավարման ձևակերպված քաղաքականություն, սակայն ղեկավարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ խմբի գործառնական և ռազմավարական պահանջները բավարարելու համար: Խմբի կապիտալի նկատմամբ կիրառելի չեն արտաքին մարմինների պահանջներ:

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

16. Վարկեր և փոխառություններ

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ամորտիզացված արժեքով չափվող հմբի տոկոսակիր վարկերի և փոխառությունների պայմանագրային պայմանների մասին: Տոկոսադրույքի, արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին հմբի ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 23-ում:

	Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. հազ. դրամ
Գրավով երաշխավորված	6,019,200	4,166,475
Ոչ գրավով երաշխավորված	180,000	-
Վարկային նամակ	-	100,411
Ընդամենը վարկեր և վարկային նամակ	6,199,200	4,266,886

17. Ներդրումներ արժեթղթերում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	609,663
Ոչ ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	-
Վարկային կորստի պահուստ	-	(3,461)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	606,202
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	3,461	-
Վարկային կորստի պահուստի զուտ վերագնահատում	(3,461)	3,461
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	3,461
հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
	%	%
	Մարման ժամկետ	Մարման ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	-
Իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
հազ. դրամ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	2,228,592	299,251
Ընդամենը իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,228,592	299,251
Իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	2,374,523	-
Ընդամենը իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	2,374,523	-
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	615	-

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստի զուտ վերագնահատում	8,706	615
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,321	615
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
	%	%
	Մարման ժամկետ	Մարման ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	8-12.5 2026-2052	9-12.5 2029-2047

18. Բանկային ավանդներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային ավանդներ	1,715,913	1,351,802
Վարկային կորստի պահուստ Ընդամենը բանկային ավանդներ	(5,034)	-
	1,710,879	1,351,802
ԱՊԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	10,098	-
Պարտքային կորստի պահուստի զուտ վերագնահատում	(5,064)	10,098
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,034	10,098

19. Ապահովագրություն և վերաապահովագրություն

Խմբի ենթարկվածությունը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված արժույթային և իրացվելիության ռիսկին բացահայտված Է 23-րդ ծանոթագրությունում:

Տրված ապահովագրական պայմանագրեր հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Չուտ		Չուտ	
	Ակտիվներ	Պարտավորություններ	Ակտիվներ	Պարտավորություններ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	-	93,586	-	20,196
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	-	182,649	-	26,087
Առողջության ապահովագրություն	-	1,363,369	-	378,575
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	642,018	-	249,133
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրող-ների պատասխանատվության ապահովագրություն	-	93,380	-	37,136
Բեռների ապահովագրություն	-	66,976	-	8,003
Գույքի ապահովագրություն	-	625,876	-	124,204
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	62,362	-	96,004
Ընդամենը տրված ապահովագրական պայմանագրեր	-	3,130,216	-	939,338
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
	Չուտ	Չուտ	Չուտ	Չուտ
Կնքված վերաապահովագրության պայմանագրեր հազ. դրամ	Ակտիվներ	Պարտավորություններ	Ակտիվներ	Պարտավորություններ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	(15,166)	-	(4,196)	-

«Ինթելիջենթ Սենթըմենթ» ՍՊԸ

2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	(51,194)	-	-	15,932
Առողջության ապահովագրություն	(290,312)	-	-	-
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	(568,569)	-	-	20,925
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	-	27,600	-	1,202
Բեռների ապահովագրություն	(54,162)	-	-	28,023
Գույքի ապահովագրություն	(131,498)	-	-	10,562
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(7,177)	-	-	7,226
Ընդամենը կնքված վերաապահովագրության պայմանագրեր	(1,118,078)	27,600	(4,196)	83,870

«Ինթելիջենթ Սենթըմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ապահովագրական պայմանագրեր

Ընկերությունը բացահայտման համար տեղեկատվությունը բաժանում է հիմնական պրոդուկտների խմբերի: Այս բաժանումը որոշվում է Ընկերության կառավարման առանձնահատկությունների հիման վրա: Կնքված ապահովագրական պայմանագրերի շրջանակներում զուտ ակտիվների կամ պարտավորությունների վերաբաշխումը, ներառյալ մնացած ապահովագրական ծածկույթի պարտավորությունները և կրած վնասների պարտավորությունները, ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում.

Կամավոր առողջության ապահովագրություն	31 դեկտեմբերի 2024թ.					31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Հունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	266,618	1,004	123,310	(12,357)	378,575	-	-	-	-	-
Ապահովագրական հատույթ	(4,292,857)	-	-	-	(4,292,857)	(356,773)	-	-	-	(356,773)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	102,400	20,789	3,960,080	47,112	4,130,381	20,916	1,004	333,658	(12,357)	343,221
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	3,576,916	-	3,576,916	-	-	211,049	-	211,049
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	102,400	-	-	-	102,400	20,916	-	-	-	20,916
Անբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	20,789	-	-	20,789	-	1,004	-	-	1,004
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	383,164	47,112	430,276	-	-	122,609	(12,357)	110,252
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(4,190,457)	20,789	3,960,080	47,112	(162,476)	(335,857)	1,004	333,658	(12,357)	(13,552)
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	(3)	-	-	-	(3)	-	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(4,190,460)	20,789	3,960,080	47,112	(162,479)	(335,857)	1,004	333,658	(12,357)	(13,552)
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրավճարներ	4,778,919	-	-	-	4,778,919	623,554	-	-	-	623,554
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(3,529,344)	-	(3,529,344)	-	-	(210,348)	-	(210,348)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(102,904)	-	-	-	(102,904)	(21,079)	-	-	-	(21,079)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	4,676,015	-	(3,529,344)	-	1,146,671	602,475	-	(210,348)	-	392,127
Այլ շարժումներ	604	-	-	-	604	-	-	-	-	-
Պեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	752,777	21,793	554,046	34,755	1,363,371	266,618	1,004	123,310	(12,357)	378,575

«Ինթելիջենթ Սենչմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գույքի ապահովագրություն	31 դեկտեմբերի 2024թ.					31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Հունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	107,176	-	19,474	(2,446)	124,204	-	-	-	-	-
Ապահովագրական հատույթ	(3,095,784)	-	-	-	(3,095,784)	(59,106)	-	-	-	(59,106)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	105,344	1,334	231,385	2,833	340,896	15,413	-	19,497	(2,446)	32,464
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	244,367	-	244,367	-	-	23	-	23
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	105,344	-	-	-	105,344	15,413	-	-	-	15,413
Անբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	1,334	-	-	1,334	-	-	-	-	-
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	(12,982)	2,833	(10,149)	-	-	19,474	(2,446)	17,028
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(2,990,440)	1,334	231,385	2,833	(2,754,888)	(43,693)	-	19,497	(2,446)	(26,642)
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	(2,990,440)	1,334	231,385	2,833	(2,754,888)	-	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	-	-	-	-	-	(43,693)	-	19,497	(2,446)	(26,642)
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրավճարներ	3,628,225	-	-	-	3,628,225	172,627	-	-	-	172,627
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(244,368)	-	(244,368)	-	-	(23)	-	(23)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(127,701)	-	-	-	(127,701)	(21,935)	-	-	-	(21,935)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	3,500,524	-	(244,368)	-	3,256,156	150,692	-	(23)	-	150,669
Այլ շարժումներ	404	-	-	-	404	177	-	-	-	177
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	617,664	1,334	6,491	387	625,876	107,176	-	19,474	(2,446)	124,204

«Ինթելիջենթ Սենչմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	31 դեկտեմբերի 2024թ.					31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Հունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	208,849	5,648	38,904	(4,268)	249,133	-	-	-	-	-
Ապահովագրական հատույթ	(1,287,302)	-	-	-	(1,287,302)	(79,729)	-	-	-	(79,729)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	326,185	33,595	698,496	19,081	1,077,357	57,265	5,648	55,402	(4,268)	114,047
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	584,657	-	584,657	-	-	16,498	-	16,498
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	326,185	-	-	-	326,185	57,265	-	-	-	57,265
Անբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	33,595	-	-	33,595	-	5,648	-	-	5,648
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	113,839	19,081	132,920	-	-	38,904	(4,268)	34,636
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(961,117)	33,595	698,496	19,081	(209,945)	(22,464)	5,648	55,402	(4,268)	34,318
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցություն	(961,117)	33,595	698,496	19,081	(209,945)	-	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	-	-	-	-	-	(22,464)	5,648	55,402	(4,268)	34,318
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրականներ	1,527,696	-	-	-	1,527,696	306,548	-	-	-	306,548
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(583,414)	-	(583,414)	-	-	(16,498)	-	(16,498)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(342,190)	-	-	-	(342,190)	(75,293)	-	-	-	(75,293)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,185,506	-	(583,414)	-	602,092	231,255	-	(16,498)	-	214,757
Այլ շարժումներ	738	-	-	-	738	58	-	-	-	58
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	433,976	39,243	153,986	14,813	642,018	208,849	5,648	38,904	(4,268)	249,133

«Ինթելիջենթ Սենչմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ապահովագրական այլ պորտֆելներ	31 դեկտեմբերի 2024թ.					31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Հունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	165,577	553	24,822	(3,526)	187,426	-	-	-	-	-
Ապահովագրական հատույթ	(1,584,528)	-	-	-	(1,584,528)	(136,767)	-	-	-	(136,767)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	276,308	10,139	306,606	9,986	603,039	24,977	553	29,969	(3,526)	51,973
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	224,219	-	224,219	-	-	5,147	-	5,147
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	276,308	-	-	-	276,308	24,977	-	-	-	24,977
Անբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	10,139	-	-	10,139	-	553	-	-	553
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	82,387	9,986	92,373	-	-	24,822	(3,526)	21,296
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(1,308,220)	10,139	306,606	9,986	(981,489)	(111,790)	553	29,969	(3,526)	(84,794)
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	(501)	-	-	-	(501)	-	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(1,308,721)	10,139	306,606	9,986	(981,990)	(111,790)	553	29,969	(3,526)	(84,794)
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրավճարներ	1,820,885	-	-	-	1,820,885	305,985	-	-	-	305,985
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(224,220)	-	(224,220)	-	-	(5,147)	-	(5,147)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(300,129)	-	-	-	(300,129)	(32,378)	-	-	-	(32,378)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,520,756	-	(224,220)	-	1,296,536	273,607	-	(5,147)	-	268,460
Սյլ շարժումներ	(3,019)	-	-	-	(3,019)	3,760	-	-	-	3,760
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	374,593	10,692	107,208	6,460	498,953	165,577	553	24,822	(3,526)	187,426

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կամավոր առողջության ապահովագրություն	2024թ.				2023թ.			
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Ավագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Ավագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Վերապահովագրության պայմանագրերի գուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերապահովագրական վճարների բաշխումը վերապահովագրողներին	(1,325,754)	-	-	(1,325,754)	-	-	-	-
Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	106,807	1,478,415	17,749	1,602,971	-	-	-	-
Վերապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	106,807	-	-	106,807	-	-	-	-
Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում նոսքացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	-	1,209,334	-	1,209,334	-	-	-	-
Վերապահովագրողի բաժին փոփոխություն	-	269,081	17,749	286,830	-	-	-	-
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով գուտ ծախսեր	(1,218,947)	1,478,415	17,749	277,217	-	-	-	-
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	320	-	-	320	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(1,218,627)	1,478,415	17,749	277,537	-	-	-	-
Դրամական հոսքեր								
Վճարված վերապահովագրավճարներ	1,222,108	-	-	1,222,108	-	-	-	-
Ստացված վերապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(1,209,333)	-	(1,209,333)	-	-	-	-
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,222,108	(1,209,333)	-	12,775	-	-	-	-
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,481	269,082	17,749	290,312	-	-	-	-

Գույքի ապահովագրություն	2024թ.				2023թ.			
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ավագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ընդամենը	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Ավագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Վերապահովագրության պայմանագրերի գուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	(25,783)	17,403	(2,182)	(10,562)	-	-	-	-
Վերապահովագրական վճարների բաշխումը վերապահովագրողներին	(2,729,745)	-	-	(2,729,745)	(33,734)	-	-	(33,734)
Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	(8,419)	217,702	2,494	211,777	(1,541)	17,403	(2,182)	13,680
Վերապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	(8,419)	-	-	(8,419)	(1,541)	-	-	(1,541)
Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում նոսքացած պահանջների գծով	-	229,617	-	229,617	-	-	-	-
	-	(11,915)	2,494	(9,421)	-	17,403	(2,182)	15,221

«Ինթելիջենթ Սենչմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կարտավորությունների մեջ վերապահովագրողի բաժնի փոփոխություն									
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսեր	(2,738,164)	217,702	2,494	(2,517,968)	(35,275)	17,403	(2,182)	(20,054)	
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	39,656	-	-	39,656	(44)	-	-	(44)	
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(2,698,508)	217,702	2,494	(2,478,312)	(35,319)	17,403	(2,182)	(20,098)	
Ղրամական հոսքեր									
Վճարված վերապահովագրավճարներ	2,750,718	-	-	2,750,718	9,536	-	-	9,536	
Ստացված վերապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(130,346)	-	(130,346)	-	-	-	-	
Ընդամենը ղրամական հոսքեր	2,750,718	(130,346)	-	2,620,372	9,536	-	-	9,536	
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,427	104,759	312	131,498	(25,783)	17,403	(2,182)	(10,562)	
2024թ.									
2023թ.									
<i>Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն</i>	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժնին առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժնին առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Սպազա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Բացառելով վնասի բաղադրիչը		Սպազա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	
Վերապահովագրության պայմանագրերի զուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	(49,116)	31,584	(3,393)	(20,925)	-	-	-	-	
Վերապահովագրական վճարների բաշխումը վերապահովագրողներին	(636,291)	-	-	(636,291)	(45,685)	-	-	(45,685)	
Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	(87,341)	546,949	15,029	474,637	(15,576)	43,728	(3,393)	24,759	
Վերապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	(87,341)	-	-	(87,341)	(15,576)	-	-	(15,576)	
Վերապահովագրողի բաժնին առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ վերապահովագրողի բաժնի փոփոխություն	-	432,101	-	432,101	-	12,144	-	12,144	
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսեր	(723,632)	546,949	15,029	(161,654)	(61,261)	43,728	(3,393)	(20,926)	
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(723,632)	546,949	15,029	(161,654)	(61,261)	43,728	(3,393)	(20,926)	
Ղրամական հոսքեր									
Վճարված վերապահովագրավճարներ	1,183,284	-	-	1,183,284	12,145	-	-	12,145	
Ստացված վերապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(432,136)	-	(432,136)	-	(12,144)	-	(12,144)	
Ընդամենը ղրամական հոսքեր	1,183,284	(432,136)	-	751,148	12,145	(12,144)	-	1	
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	410,536	146,397	11,636	568,569	(49,116)	31,584	(3,393)	(20,925)	
2024թ.									
2023թ.									
<i>Վերապահովագրական այլ պրոտֆեյններ</i>									

«Ինթելիջենթ Սենչմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Սպազա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Սպազա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Սպազա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		
Վերապահովագրության պայմանագրերի զուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	(65,734)	20,478	(2,931)	(48,187)	-	-	-	-	-	
Վերապահովագրական վճարների բաշխումը վերապահովագրողներին	(658,596)	-	-	(658,596)	(70,092)	-	-	(70,092)	-	
Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	40,630	170,622	7,767	219,019	(7,915)	22,651	(2,931)	11,805	-	
Վերապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	40,630	-	-	40,630	(7,915)	-	-	(7,915)	-	
Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ վերապահովագրողի բաժնի փոփոխություն	-	118,576	-	118,576	-	2,173	-	2,173	-	
Վերապահովագրողի բաժնի փոփոխություն	-	52,046	7,767	59,813	-	20,478	(2,931)	17,547	-	
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսեր	(617,966)	170,622	7,767	(439,577)	(78,007)	22,651	(2,931)	(58,287)	-	
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	4,964	-	-	4,964	(503)	-	-	(503)	-	
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(613,002)	170,622	7,767	(434,613)	(78,510)	22,651	(2,931)	(58,790)	-	
Դրամական հոսքեր										
Վճարված վերապահովագրավճարներ	701,476	-	-	701,476	12,776	-	-	12,776	-	
Ստացված վերապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(118,577)	-	(118,577)	-	(2,173)	-	(2,173)	-	
Ընդամենը դրամական հոսքեր	701,476	(118,577)	-	582,899	12,776	(2,173)	-	10,603	-	
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,740	72,523	4,836	100,099	(65,734)	20,478	(2,931)	(48,187)	-	

«Ինթելիջենթ Սենթըմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

20. Պաշարներ

	2024թ.	2023թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Դեդորայթ և բժշկական պարագաներ	102,202	91,354
Դեդորայթ և բժշկական պարագաներ վերավաճառքի համար	27,502	25,140
Այլ	-	734
	129,704	117,228

21. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	2024թ.	2023թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ապահովագրական ծածկույթի մասով	75,149	65,611
Կապակցված կողմերից	58,915	57,154
Կանխավճարներից ստացված տոկոսներ	50,286	-
Պետական պատվերի գծով	35,882	17,361
Սոցիալական փաթեթի մասով	5,284	5,652
Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	(4,383)	(5,275)
Այլ	24,465	27,003
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	245,598	167,506
Կանխավճարներ	61,349	39,326
Կապակցված կողմերին տրված կանխավճարներ	18,514	12,279
Այլ	27,953	299
Ընդամենը	353,414	219,410

22. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	2024թ.	2023թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Բժշկական և այլ պարագաներ	210,216	131,796
Ստացված ծառայություններ	85,493	49,474
Հիմնական միջոցներ	79,488	40,015
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	80,270	27,409
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ՝ բացառությամբ վարկերի և փոխառությունների	455,467	248,694
Չօգտագործված արձակուրդներ	152,993	160,337
Հարկեր	116,380	69,688
Աշխատակիցներին վճարման ենթակա գումարներ	140,104	58,048
Շահաբաժիններ	-	-
Ստացված կանխավճարներ	-	-
Եռակողմ համագործակցության համաձայնագրով սահմանված պարտավորություն	63,788	-
Ընդամենը	928,732	536,767

23. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Ղեկավարության գնահատմամբ բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին, ինչը պայմանավորված է ակտիվների և պարտավորությունների կարճաժամկետ բնույթով կամ երկարաժամկետ ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող շուկայական տոկոսադրույքների հետ մոտավոր համապատասխանությամբ:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս խուճապը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- շուկայական ռիսկ:

Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում խմբի ռիսկերի կառավարման համակարգի մշակման և հսկողության համար: Խմբի ղեկավարությունը քաջատեղյակ է տվյալ ոլորտի ռիսկերին և խնդիրներին: Քաղաքական, սոցիալական և տնտեսական գործոնները դիտարկվում են կուտակային հիմունքով՝ ռազմավարական որոշումներ կայացնելու համար: Բացի այդ, ղեկավարությունը դասընթացների և այլ գործողությունների միջոցով նպատակ ունի ձևավորել հսկողության կանոնակարգված և կառուցողական միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ պատկերացում ունեն իրենց դերերի և պարտականությունների մասին:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական կորուստ կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում հաճախորդներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերի գծով:

Ֆինանսական ակտիվների և պայմանագրի գծով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին: Ստորև ներկայացված է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2024թ.	2023թ.
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	245,598	167,506
Տրամադրված փոխառություններ	424,203	760,930
Արժեթղթերում ներդրումներ	4,603,115	906,153
Այլ ակտիվներ	11,302	4,253
Բանկային ավանդներ	1,710,879	1,351,802
Բանկային հաշիվների մնացորդներ և դրամական միջոցներ ճանապարհին	42,568	271,007
	7,037,665	3,461,651

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ խուճապը կունենա դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Խմբի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները կատարելու

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

համար՝ թե՛ սովորական, թե՛ արտասովոր պայմաններում՝ առանց անընդունելի վնասների հանգեցնելու կամ հսկի հեղինակությունը վտանգի ենթարկելու:

Այս նպատակով հուժեքը կատարում է դրամական հոսքերի կարճաժամկետ կանխատեսումներ՝ հիմք ընդունելով գործառնական և ներդրումային գործունեության բնույթով պայմանավորված ֆինանսական պահանջները: Որպես կանոն, այս պահանջները կանխատեսվում են տարեկան և ամսական կտրվածքով: Խուժեքը ձգտում է ապահովել դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների այնպիսի չափ, որը կգերազանցի ֆինանսական պարտավորություններից (բացառությամբ առևտրային կրեդիտորական պարտքերից) ակնկալվող դրամական միջոցների արտահոսքը հաջորդ 60 օրերի ընթացքում:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը՝ ներառյալ հաշվարկված տոկոսների վճարումները:

2024թ. հազ. դրամ	մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ					
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարման ենթակա գումարներ	-	2,245,718	-	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	544,683	-	-	-	-
Վարկային նամակ	-	-	-	-	-
Վարկեր	394,870	1,818,364	1,599,586	940,908	2,059,533
Փոխհատուցման պարտավորություն	-	75,178	100,237	75,178	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-
Վարձակալության դիմաց վճարումներ	105,291	300,345	352,850	1,454,611	1,328,632
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	839,149	18,737	35,927	-
Ընդամենը	1,044,844	5,278,754	2,071,410	2,506,624	3,388,165

2023թ. հազ. դրամ	մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ					
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարման ենթակա գումարներ	-	104,268	-	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	260,609	-	-	-	-
Վարկային նամակ	100,411	-	-	-	-
Վարկեր	364,018	1,069,577	998,401	629,625	1,580,555
Փոխհատուցման պարտավորություն	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-
Վարձակալության դիմաց վճարումներ	71,788	251,714	329,274	1,108,418	1,673,659
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	181,086	4,401	-	-
Ընդամենը	796,826	1,606,645	1,332,076	1,738,043	3,254,214

Չի ակնկալվում, որ ժամկետայնության վերլուծությունում ներառված դրամական հոսքերը կարող են առաջանալ շատ ավելի վաղ ժամկետներում կամ նշանակալիորեն տարբեր գումարների չափով:

(ե) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը հսկի եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում՝ արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Խուժեքը չի կիրառում հեջի հաշվառում շահույթի կամ վնասի տատանումները կառավարելու համար:

Արժույթային ռիսկ

Խուժեքը ենթարկվում է արժույթային ռիսկին ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթներով հիմնականում ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով արտահայտված գնումների և փոխառությունների հետ կապված:

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին

Ստորև ներկայացված է խմբի ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին.

	2024թ.	2023թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Չուտ ֆինանսական ակտիվներ / (պարտավորություններ) արտարժույթով		
USD	1,332,434	1,144,030
EUR	(1,134,881)	(409,066)
RUB	(321)	2,848
	197,232	737,812

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

ՀՀ դրամով	Սփոթ փոխարժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2024թ.	2023թ.
USD 1	396.56	404.79
EUR 1	413.89	447.90
RUB 1	3.71	4.5

Չգայունության վերլուծություն

Ստորև ներկայացված դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր աճը ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ռուբլու նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և նախքան հարկումը շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է ենթադրելով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ, և հաշվի չառնելով կանխատեսվող առթ ու վաճառքի ազդեցությունը.

հազ. դրամ	USD	EUR	RUB
	Շահույթ կամ վնաս	Շահույթ կամ վնաս	Շահույթ կամ վնաս
31 դեկտեմբերի 2024թ. (10% փոփոխություն)	133,243	113,488	-
31 դեկտեմբերի 2023թ. (10% փոփոխություն)	114,403	40,907	3

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% նվազումը ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ռուբլու նկատմամբ կունենար համարժեք՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված արտարժույթների վրա վերը նշված գումարների չափով՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում վարկերի և փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված տոկոսադրույքով պարտք) կամ ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխուն տոկոսադրույքով պարտք): Ղեկավարությունը չի կիրառում ֆիքսված կամ փոփոխուն տոկոսադրույքների նկատմամբ խմբի ենթարկվածությունը որոշող ձևակերպված քաղաքականություն: Այնուամենայնիվ, նոր վարկերի կամ փոխառությունների դեպքում ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա՝ մինչև մարման ժամկետն ակնկալվող ժամանակաշրջանի ընթացքում ֆիքսված կամ փոփոխուն տոկոսադրույքներ կիրառելու նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշում կայացնելիս:

Ենթարկվածությունը տոկոսադրույթի ռիսկին

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույթների փոփոխությունը 100 բազիսային կետով կապվածներ (կնվածներ) շահույթը կամ վնասը նախքան հարկումը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես արտարժույթի փոխարժեքները, կմնան անփոփոխ:

հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս	
	100 բկ աճ	100 բկ նվազում
2024թ.		
Փոփոխուն տոկոսադրույթով գործիքներ	(262,172)	241,400
2023թ.		
Փոփոխուն տոկոսադրույթով գործիքներ	(17,099)	18,788

24. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական ծառայությունների ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են այլ երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Խումբը չունի համապարփակ ապահովագրական ծածկույթ գործունեության ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունների մասով, որոնք կարող են առաջանալ խմբի տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց: Այնուամենայնիվ, խմբի բժշկական սարքավորումներն ամբողջությամբ ապահովագրված են (Վարդանանց նորարարական բժշկության կենտրոնի դեպքում) և վերջինս ունի վերաապահովագրության պայմանագրեր (EFES ապահովագրական ընկերության դեպքում), ինչը ապահովում է կարևոր ֆինանսական և գործառնական ակտիվների պաշտպանությունը: Գոյություն ունի աննշան ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Խումբը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ խմբի համախմբված ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

2020թ. հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է տրանսֆերային գնագոյացման օրենսդրությունը: Օրենսդրությունը գործում է 2020թ. և հաջորդ տարիների համար: Տրանսֆերային գնագոյացման տեղական կանոնները համանման են ՏՀԶԿ-ի ուղեցույցներին, սակայն որոշակի հանգամանքներում առկա է անորոշություն հարկային օրենսդրության գործնական կիրառման հետ կապված:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները պարտադրում են հարկ վճարողներին պատրաստել տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթեր վերահսկվող գործարքների համար, սահմանում են լրացուցիչ հարկերի և տոկոսների հաշվեգրման հիմքեր և մեխանիզմներ, եթե վերահսկվող գործարքների գները տարբերվում են շուկայական գներից:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները կիրառելի են ստորև ներկայացված գործարքների նկատմամբ, եթե վերահսկվող գործարքի հանրագումարը գերազանցում է 200 միլիոն դրամը հարկային տարում:

- միջսահմանային գործարքներ կապակցված կողմերի միջև,
- միջսահմանային գործարքներ օֆշորային գոտիներում գրանցված ընկերությունների հետ՝ անկախ կապակցված կողմ լինելու հանգամանքից,
- կապակցված կողմերի միջև երկրի ներսում իրականացվող որոշ գործարքներ, որոնք սահմանված են ՀՀ հարկային օրենսգրքով:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

25. Կապակցված կողմեր

Տարվա ընթացքում առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է ստորև ներկայացված վարձատրությունը:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Աշխատավարձ և այլ վճարներ	521,810	183,730
	521,810	183,730

26. Չափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

27. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար՝ համապատասխան ընկերությունների կողմից:

(ա) Համախմբման հիմունքներ

(i) Դուստր կազմակերպություններ

Դուստր կազմակերպությունները համախմբված կողմից վերահսկվող ընկերություններ են: Խումբը վերահսկողություն ունի կազմակերպության նկատմամբ, երբ այդ կազմակերպությունում իր ներգրավվածության արդյունքում այն ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և կազմակերպության նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն: Դուստր կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ներառվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ վերահսկումը սկսելու պահից մինչև վերահսկման դադարեցումը: Անհրաժեշտության դեպքում դուստր կազմակերպությունների կողմից կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում կատարվում են փոփոխություններ՝ համախմբված կողմից ընդունված քաղաքականության հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով: Դուստր կազմակերպությունում չվերահսկող բաժնեմասերին բաժին ընկնող վնասը վերագրվում է չվերահսկող բաժնեմասերին, նույնիսկ եթե դրա արդյունքում չվերահսկող բաժնեմասերի մնացորդը դառնում է բացասական:

(ii) Համախմբման ընթացքում բացառվող գործառնություններ

Ներխմբային հաշվարկների մնացորդները և գործառնությունները, ինչպես նաև ներխմբային գործառնություններից առաջացող ցանկացած չիրացված եկամուտները և ծախսերը բացառվում են: Բաժնային մեթոդով հաշվառվող ներդրման օբյեկտների հետ իրականացվող գործառնություններից առաջացող չիրացված եկամուտը բացառվում է ներդրման դիմաց համբի կողմից ներդրման օբյեկտում ունեցած մասնակցության չափով: Չիրացված վնասը բացառվում է նույն կերպ ինչ որ և չիրացված եկամուտը՝ միայն արժեզրկման հայտանիշ չհանդիսանալու չափով:

(բ) Հասույթ

Հաճախորդների հետ պայմանագրերին վերաբերող համբի հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղանդության մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 5(դ)-ում:

(գ) Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

Խմբի ֆինանսական եկամուտը և ֆինանսական ծախսերը ներառում են.

- տոկոսային եկամուտը,
- տոկոսային ծախսը,
- փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով,
- ֆինանսական ծախսերում ներառված վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսային ծախսերը:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը դադարում է պարտքային առումով արժեզրկված լինելուց, հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հիմունքով:

(դ) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ կորուստը իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով: Արտարժույթի վերափոխարկումից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(ե) Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց գեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս:

Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել կարճաժամկետ դրամական պարզևավճարների տեսքով, եթե հսումքն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես անցյալ ծառայության արդյունք և կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

(զ) Շահութահարկ

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված հոդվածներին:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի կամ վնասի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույթաչափերը, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ եռության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում.

- այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման հետ կապված այն գործարքում, որը չի հանդիսանում բիզնեսի միավորում և որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա,
- այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք վերաբերում են դուստր կազմակերպություններում, ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկումներում կատարվող ներդրումներին, այնքանով որքանով հսումքը կարող է վերահսկել ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման ժամկետները, և հավանական է, որ դրանք չեն հակադարձվի մոտ ապագայում, և
- այն հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են գուղվիլի սկզբնական ճանաչման արդյունքում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ հսումքն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթի գումարը որոշվում է հակադարձման ենթակա համապատասխան հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումների մասով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է հսումքի առանձին դուստր կազմակերպությունների գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ ակտիվները:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույթաչափերը, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝

հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով հսումքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե հսումքը տվյալ պահին ունի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվները և հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահույթահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվներ զուտ հիմունքով, կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները:

(Է) Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, արտադրության կամ վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկայիս վայր և առկա վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործուներության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ գնահատված ծախսումները:

(ը) Հիմնական միջոցներ

(i) Ճանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսումները, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսումները, տեղանքի վերականգնման ծախսումները, ինչպես նաև կապիտալացված փոխառության ծախսումները: Ձեռք բերված համակարգային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մաս, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Եթե հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղադրիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված օգուտը և վնասը որոշվում է համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ եկամուտ/Այլ ծախս» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ հավանական է, որ հսումք կհոսեն այդ ծախսումների հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

(iii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման համար պատրաստ լինելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման համար պատրաստ լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Վարձակալված ակտիվների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է վարձակալության ժամկետից և ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հայտնի է, որ հունվարից հետո ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի վերջում: Հողատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ստորև ներկայացված են հիմնական միջոցների խոշոր բաղկացուցիչների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն հաշվետու և համադրելի ժամանակաշրջանների համար.

- շենքեր 40 տարի
- ցանցային ենթակառուցվածք 5-25 տարի
- սարքավորումներ 1-10 տարի
- փոխադրամիջոցներ 5 տարի
- տնտեսական միջոցներ 1-5 տարի
- վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավումներ վարձակալության ժամկետից և 20 տարի ժամկետից նվազագույնը

Մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(թ) Ոչ նյութական ակտիվներ

(i) Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվներ

Ռադիոհաճախականության օգտագործման համար վճարվող կանխավճարները դասակարգվում են որպես անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներ: Այս ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և տարեկան կտրվածքով վերանայվում են արժեզրկման հայտանիշների համար:

(ii) Այլ ոչ նյութական ակտիվներ

Խմբի կողմից ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ունեն օգտակար ծառայության սահմանափակ ժամկետ, չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

(iii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ ավելացնում են այն առանձին ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները, որին վերաբերում են: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ խմբի ներսում ստեղծված գույքի և ֆիրմային անվանումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

(iv) Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի գծով՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում վերջինիս օգտագործման համար պիտանի դառնալու ամսաթվից, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար հետևյալն են.

– լիցենզիաներ և ապրանքային նշաններ	6-16 տարի
– բիլինգային համակարգ	10 տարի
– այլ համակարգչային ծրագրեր	1-10 տարի
– հաճախորդների բազա	8 տարի
– տարողունակության ՕԱԻ	5-15 տարի

Ամորտիզացիայի հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(Ժ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Ճանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնավորման ժամանակ: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, երբ հսումբը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը (եթե այն առևտրական դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ) կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հոդվածի դեպքում, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ չպարունակող առևտրային դեբիտորական պարտքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով:

(ii) Դասակարգում և հետագա չափում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ պարտքային գործիքներում ներդրումների համար, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ բաժնային գործիքներում ներդրումների համար, կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հսումբը փոխում է ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը, որի դեպքում փոփոխության ազդեցությունը կրող բոլոր ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրը:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար և,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքում ներդրումը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չնարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ինչպես ներկայացված է վերը, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Սկզբնական ճանաչման պահին Խուճբը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Ֆինանսական ակտիվներ. Բիզնես մոդելի գնահատում

Խուճբը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ դրամական միջոցների ակնկալվող արտահոսքին, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Խճբի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում ֆինանսական ակտիվների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները:

Ֆինանսական ակտիվների փոխանցումը երրորդ կողմերին այնպիսի գործարքներում, որոնք չեն բավարարում ապաճանաչման պայմանները, չի դիտարկվում որպես վաճառք այս նպատակի համար, և Խուճբը շարունակում է ճանաչել այդ ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրային նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվներ. Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» բաղկացած է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չնարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար փոխհատուցումից, ինչպես նաև շահույթի մարժայից:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, Խուճբը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դեպքում գնահատվում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է

այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այդ պայմանը: Այս գնահատումն իրականացնելիս հստակ է դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը կամ ժամկետները,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են հմբի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ֆինանսական ակտիվ):

Վաղաժամ մարման պայմանը համապատասխանում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարում հանդիսանալու չափանիշին, եթե կանխավճարի գումարն ըստ էության իրենից ներկայացնում է մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսների չվճարված գումարները, որոնք կարող են ներառել պայմանագրի վաղաժամ դադարեցման համար ողջամիտ լրացուցիչ փոխհատուցում:

Ֆինանսական ակտիվներ. Հետագա չափում, օգուտներ և վնասներ

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ամորտիզացված արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով: Տոկոսային եկամուտը, փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը և արժեզրկումը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ. Դասակարգում, հետագա չափում, օգուտներ և վնասներ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսային ծախսը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած օգուտ կամ կորուստ նույնպես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, բանկային օվերդրաֆտները և առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

(iii) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, հստակ գնահատում է, թե արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ՝ իրական արժեքով:

Խումբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, թե արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Խումբը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Խումբը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանության (օրինակ՝ փոխարկման պայմանի ներառում):

Եթե ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող փոփոխված ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր չեն, փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը: Այս դեպքում, հսումքը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտումից առաջացող գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ կորուստ՝ շահույթի կամ վնասի կազմում: Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է որպես վերաբանակցված կամ փոփոխված պայմանագրային դրամական հոսքերի ներկա արժեք, որոնք զեղչվում են ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումքն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե փոփոխությունը (կամ փոխանակումը) չի հանգեցնում ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչմանը, հսումքը կիրառում է այն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, համաձայն որի ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, երբ փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման, այսինքն, հսումքը ճանաչում է փոփոխության (կամ փոխանակման) արդյունքում առաջացող ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի ճշգրտում շահույթում կամ վնասում՝ փոփոխության (կամ փոխանակման) ամսաթվի դրությամբ:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ բանկերի կողմից ֆիքսված տոկոսադրույթների փոփոխությունները 33 ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույթի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով բանկերն իրավունք ունեն կատարել նման փոփոխություն և հսումքը հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույթի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Տոկոսադրույթի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույթը հսումքը հաշվառում է կիրառելով լողացող տոկոսադրույթով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույթը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Խումքն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Խումքը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է ելնելով հետևյալ որակական գործոններից.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխումը հաշվառվում է որպես մարում, ապա ցանկացած

կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես մարումից օգուտի կամ կորստի մաս: Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխումը չի հաշվառվում է որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում փոփոխված պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում:

(iv) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Խումբը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնց շրջանակում փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված կամ բոլոր, կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են: Խումբը նաև ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորությունից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, որի դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման ժամանակ մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ՝ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամային ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Տոկոսադրույքի հենանիշի բարեփոխում

Երբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման հիմքը փոխվել է տոկոսադրույքի հենանիշի բարեփոխման արդյունքում, Խումբը թարմացրել է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ արտացոլելու համար բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխությունը: Պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման հիմքի փոփոխությունը պահանջվում է տոկոսադրույքի հենանիշային բարեփոխմամբ, եթե առկա են հետևյալ պայմանները.

- փոփոխությունն անհրաժեշտ է որպես բարեփոխումների անմիջական հետևանք, և
- պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին /փոփոխությունից անմիջապես առաջ/:

Երբ փոփոխություններ են կատարվել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության մեջ՝ ի լրումն տոկոսադրույքի հենանիշային բարեփոխմամբ պահանջվող դրամական միջոցների պայմանագրային հոսքերի որոշման հիմքի փոփոխության, Խումբը նախ թարմացրեց ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ արտացոլելու համար բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխությունը: Դրանից հետո Խումբը կիրառեց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը՝ լրացուցիչ փոփոխությունների փոփոխման համար:

(v) **Հաշվանցում**

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացվում է զուտ գումարն այն և միայն այն դեպքում, երբ հուամբը տվյալ պահին ունի գումարները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

(h) **Բաժնետիրական կապիտալ**

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրվող հավելյալ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալից նվազեցում՝ առանց որևէ հարկային ազդեցությունների:

(j) **Արժեզրկում**

(i) **Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ**

Ֆինանսական գործիքներ և պայմանագրի գծով ակտիվներ

Խուամբը ճանաչում է կորստի պահուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: Խմբային հիմունքով գնահատվող առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով կորստի պահուստը միշտ չափվում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

Երբ Խուամբը որոշում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները, այն դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Խմբի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի և պարտքի հիմնավորված գնահատման վրա հիմնված վերլուծությունը և ապագայամետ տեղեկատվությունը:

Խուամբը ենթադրում է, որ տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, եթե այն ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Խուամբը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում, եթե:

- հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի պարտքի հետ կապված իր պարտականությունները, եթե Խուամբը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (վերջինիս առկայության դեպքում), կամ
- ֆինանսական ակտիվն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն այն ակնկալվող պարտքային կորուստներն են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո հաջորդող 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից (կամ ավելի կարճ ժամկետում, եթե ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետը պակաս է 12 ամսից):

Առավելագույն ժամկետը, որը դիտարկվում է ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս, պայմանագրի առավելագույն ժամկետն է, որի ընթացքում Խուամբը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ֆինանսական գործիքի պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են: Պարտքային կորուստները չափվում են որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (պայմանագրին համապատասխան

Խմբին հասանելիք դրամական հոսքերի և Խմբի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերություն):

Ակնկալվող պարտքային կորուստները գեղջվում ֆինանսական ակտիվի արդյունավետ տոկոսադրույթով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խումբը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, երբ տեղի են ունեցել մեկ կամ մի քանի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է՝ պարտագանցումը կամ ավելի քան 90 օր ժամկետանց դառնալը,
- Խմբի կողմից փոխառության կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Խումբն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ հաճախորդը կանանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստը նվազեցվում է այդ ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում, երբ Խումբը չունի ֆինանսական ակտիվն ամբողջությամբ կամ դրա մի մասը փոխհատուցելու հիմնավոր ակնկալիք: Խումբը չի ակնկալում դուրսգրված գումարների Էական փոխհատուցում: Այնուամենայնիվ, դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները կարող են դեռևս հանդիսանալ կատարողական գործողությունների առարկա՝ հասանելի գումարների փոխհատուցման հետ կապված Խմբի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

(ii) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Խմբի ոչ ֆինանսական ակտիվների, բացառությամբ պաշարների և հետաձգված հարկային ակտիվների, հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված համարվել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են ակտիվի փոխհատուցվող գումարը: Գուղվիլի և օգտակար ծառայության անսահմանափակ ժամկետ ունեցող կամ շահագործման համար դեռ ոչ պիտանի ոչ նյութական ակտիվների համար փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր տարի նույն ժամանակ:

Արժեզրկման ստուգման նպատակով ակտիվները, որոնց արժեզրկումը հնարավոր չէ գնահատել անհատական հիմունքով, խմբավորվում են ակտիվների փոքրագույն խմբերի, որոնք շարունակական օգտագործման արդյունքում առաջացնում են այլ ակտիվներից կամ ակտիվների խմբերից կամ դրամաստեղծ միավորից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր:

Գուղվիլի արժեզրկման ստուգման նպատակով՝ դրամաստեղծ միավորները, որոնց բաշխվել է գուղվիլը, միավորվում են այնպես, որպեսզի արժեզրկման ստուգման մակարդակն արտացոլի այն նվազագույն մակարդակը, որում ներքին կառավարման նպատակներով գուղվիլը ենթարկվում է մոնիտորինգի: Բիզնեսի միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուղվիլը բաշխվում է դրամաստեղծ միավորների այն խմբերին, որոնք ակնկալվում է, որ օգուտներ կստանան բիզնեսի միավորման սիներգիաներից:

Ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնը՝ օգտագործման արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղչվում են մինչև վերջիններիս ներկա արժեքը՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի տվյալ շուկայի ներկա գնահատականը և այդ ակտիվին կամ դրամաստեղծ միավորին բնորոշ ռիսկերը: Արժեզրկումից կորուստ ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարը:

Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Դրամաստեղծ միավորների գծով ճանաչված արժեզրկումից կորուստը բաշխվում է այնպես, որ նախ նվազեցվի դրամաստեղծ միավորին (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբին) բաշխված գույքի վրա հաշվեկշռային արժեքը և, այնուհետև, այդ դրամաստեղծ միավորի (դրամաստեղծ միավորների խմբի) կազմի մեջ մտնող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները՝ համամասնորեն:

Գույքի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում: Այլ ակտիվների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջաններում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, պարզելու համար, թե արդյոք գոյություն ունի որևէ հայտանիշ ըստ որի արժեզրկումից կորուստը նվազել է կամ այլևս գոյություն չունի: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է այն դեպքում, եթե տեղի է ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այնքանով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

(ի) Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ հուամբը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի ընթացիկ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը գեղչելով հարկումից առաջ այն դրույքաչափով, որն արտացոլում է տվյալ շուկայում փողի ժամանակային արժեքը և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Չեղչի ծախսագրումը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

Տեղանքի վերականգնում

Կիրառելի օրենսդրական պահանջների համաձայն՝ տեղադրված ցանցային հարմարանքների համար վարձակալված տարածքի վերականգնման գծով պահուստը ճանաչվում է հարմարանքների տեղադրման պահին:

(ծ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում հուամբը գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

հուամբը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի մեկնարկին կամ փոփոխության դեպքում հուամբը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչին՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը: հուամբը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած

կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Չետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ համբի չի փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ հունվրը կիրագործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ համի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությանբ որոշել: Որպես կանոն, հունվրը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Խունվրը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ՝ ըստ եռության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխում վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե հունվրը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե հունվրը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե հունվրը խելամտորեն համոզված է, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների համի գնահատականի փոփոխություն, եթե հունվրը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ եռության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Խունվրը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունները ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության համար:

Խուճաբը՝ որպես վարձատու

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի մեկնարկին կամ փոփոխության դեպքում Խուճաբը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչին՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Երբ Խուճաբը հանդես է գալիս որպես վարձատու, վարձակալության սկզբում այն որոշում է, թե արդյոք վարձակալությունը հանդիսանում է ֆինանսական կամ գործառնական վարձակալություն:

Վարձակալությունը դասակարգելիս Խուճաբը գնահատում է, թե արդյոք վարձակալության շրջանակում փոխանցվում են հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Եթե ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են, վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, այլապես՝ որպես գործառնական վարձակալություն: Որպես այս գնահատման մաս, Խուճաբը դիտարկում է որոշակի ցուցանիշներ, մասնավորապես, արդյոք վարձակալության ժամկետը ներառում է ակտիվի տնտեսական ծառայության մեծ մասը:

Երբ Խուճաբը հանդես է գալիս որպես միջանկյալ վարձատու, այն առանձին է հաշվառում վարձակալության հիմնական պայմանագրում և ենթավարձակալությունում իր մասնաբաժինները: Խուճաբը ենթավարձակալությունը դասակարգում է հիմք ընդունելով վարձակալության հիմնական պայմանագրից առաջացող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը, այլ ոչ՝ հիմքում ընկած ակտիվը: Եթե վարձակալության հիմնական պայմանագիրն իրենից ներկայացնում է կարճաժամկետ վարձակալություն, որի նկատմամբ Խուճաբը կիրառվում է վերը նշված ազատումը, ենթավարձակալությունը դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն:

Եթե պայմանավորվածությունը պարունակում է վարձակալության և ոչ վարձակալության բաղադրիչներ, Խուճաբը հատուցումը պայմանագրի բաղադրիչների միջև բաշխելու համար կիրառում է ՖՅՄՍ 15:

Գործառնական վարձակալությունից ստացված վարձավճարները Խուճաբը ճանաչում է որպես եկամուտ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում՝ որպես «այլ հատված» հողվածի մաս:

28. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2025թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Խուճաբը ժամկետից շուտ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություն)

2023 թվականի օգոստոսի 15-ին ՀՀՄՍ-ն հրապարակեց «Փոխանակելիության բացակայություն»-ը, որով փոփոխվեց ՀՀՄՍ 21 «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը» (Փոփոխություններ): Փոփոխություններն առաջացել են ՖՀՄՍ Մեկնաբանությունների կոմիտե ներկայացված դիմումի հետևանքով՝ կապված փոխարժեքի որոշման հետ, երբ առկա է փոխանակման հնարավորության երկարատև բացակայություն: Նախքան փոփոխությունները ՀՀՄՍ 21-ը չէր ներառում հստակ պահանջներ փոխարժեքի որոշման համար, երբ արժույթը փոխարկելի չէր այլ արժույթի, ինչը գործնականում հանգեցրեց տարածայնությունների: Կոմիտեն առաջարկեց, որպեսզի ՀՀՄՍ Խորհուրդը մշակի ՀՀՄՍ 21-ի նեղ շրջանակի փոփոխություններ՝ այս խնդիրը լուծելու համար: Հետագա քննարկումներից հետո ՀՀՄՍ Խորհուրդը 2021 թվականի ապրիլին հրապարակեց ՀՀՄՍ 21-ի առաջարկվող փոփոխությունների նախագիծը, իսկ վերջնական փոփոխությունները հրապարակվեցին 2023 թվականի օգոստոսին: Փոփոխությունները պահանջում են գնահատել, թե երբ է արժույթը փոխանակելի այլ արժույթի հետ, և երբ՝ ոչ: Փոփոխությունների համաձայն

կազմակերպությունը պետք է գնահատի սփոթ փոխարժեքը, եթե այն եզրակացնում է, որ արժույթը փոխանակելի չէ այլ արժույթի հետ:

Հետևյալ փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2026 թվականի հունվարի 1-ից սկսած ժամանակաշրջանի համար.

Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

Ի պատասխան ՖՀՄՍ-ների մեկնաբանությունների կոմիտեին ուղղված հարցերին և իրագործումից հետո ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքների» դասակարգման և չափման պահանջների իրականացված վերանայումից բխող հարցերին՝ 2024 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակեց ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ կատարված փոփոխությունները: Փոփոխությունները փոխում են ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի հետևյալ պահանջները:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում

Էլեկտրոնային փոխանցումների միջոցով մարված ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

- տոկոսային տարրեր հասարակ վարկային պայմանագրում (մայր գումարի վճարումներ և տոկոսների գնահատում - «SPPI թեստ»)
- Պայմանագրային պայմաններ, որոնք փոխում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ չափը
- Առանց ետընթացության իրավունքի ֆինանսական ակտիվներ գործառույթներով
- Ներդրումներ պայմանագրային կապակցված գործիքներում:

Բացահայտումներ

- Ներդրումներ բաժնային գործիքներում, որոնք չափվում են իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով:
- Պայմանագրային պայմաններ, որոնք կարող են փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետը կամ գումարը:

Փոփոխությունները կարող են էական ազդեցություն ունենալ այն հարցի վրա, թե ինչպես են կազմակերպությունները հաշվառում ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը և ինչպես են դասակարգվում ֆինանսական ակտիվները: Փոփոխությունները թույլ են տալիս կազմակերպությանը վաղաժամկետ ընդունել միայն ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և հարակից բացահայտումների հետ կապված փոփոխությունները և կիրառել մնացած փոփոխությունները ավելի ուշ: Սա հատկապես օգտակար կլինի այն կազմակերպությունների համար, որոնք ցանկանում են վաղաժամկետ ընդունել փոփոխություններն այնպիսի ֆինանսական գործիքների համար, որոնք ունեն ESG (բնապահպանական, սոցիալական և կառավարման) կամ նմանատիպ բնութագրեր:

ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների տարեկան բարելավումներ

Տարեկան բարելավումները սահմանափակվում են փոփոխություններով, որոնք կա՛մ հստակեցնում են ՖՀՄՍ ստանդարտի ձևակերպումները, կա՛մ ուղղում են համեմատաբար աննշան անցանկալի հետևանքները, բացթողումները կամ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջների միջև հակասությունները: Առաջարկվող բարելավումներն ամփոփված են մեկ փաստաթղթում: Տարեկան բարելավումների այս ցիկլը վերաբերում է հետևյալին.

Հեջային հաշվառում առաջին անգամ որդեգրողի կողմից (Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 1-ում՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրում)

- Իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև հետաձգված տարբերության բացահայտում

- (Փոփոխություններ ՖՅՄՍ 7-ի իրականացման ուղեցույցում)
- Շահույթ կամ վնաս ապաճանաչման արդյունքում (ՖՅՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- Ներածություն և վարկային ռիսկի բացահայտում (Փոփոխություններ ՖՅՄՍ 7-ի իրականացման ուղեցույցում)
- Վարձակալության գծով պարտավորությունների ապաճանաչում (ՖՅՄՍ 9-ի փոփոխություններ)
- Գործարքի գին (ՖՅՄՍ 9-ի փոփոխություններ)
- «Փաստացի գործակալի» սահմանում (ՖՅՄՍ 10-ի փոփոխություններ)
- Ծախսերի մեթոդ (ՌՅՄՍ 7-ի փոփոխություններ):

Վերջնական փոփոխությունները հրապարակվել են 2024 թվականի հուլիսին:

Հետևյալ փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2027 թվականի հունվարի 1-ից հետո սկսվող ժամանակաշրջանի համար:

ՖՅՄՍ 18 Ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում

«Ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում» ՖՅՄՍ 18-ը փոխարինում է «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ՌՅՄՍ 1-ին և պարտադիր բնույթ է կրում 2027 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: ՖՅՄՍ 18-ը, որը հրապարակվել է ՌՅՄՍԽ-ի կողմից 2024 թվականի ապրիլի 9-ին, սահմանում է զգալի նոր պահանջներ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման համար՝ կենտրոնանալով հետևյալի վրա.

- Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունը, ներառյալ պահանջները պարտադիր ենթագումարների համար, որոնք պետք է ներկայացվեն: ՖՅՄՍ 18-ը ներկայացնում է պահանջներ եկամուտների և ծախսերի հոդվածների համար, որոնք պետք է դասակարգվեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հինգ կատեգորիաներից մեկում: Այս դասակարգման արդյունքում ներկայացվում են որոշակի ենթագումարներ, օրինակ՝ գործառնական կատեգորիայի բոլոր եկամուտների և ծախսերի հոդվածների հանրագումարը, ներառյալ «գործառնական շահույթի կամ վնասի» նոր պարտադիր ենթագումարը:
- Տեղեկատվության համախմբում և տարանջատում, ներառյալ ընդհանուր սկզբունքների ներդրումը, թե ինչպես պետք է տեղեկատվությունը համախմբվի և տարանջատվի ֆինանսական հաշվետվություններում:
- Դեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչներին (MPM) առնչվող բացահայտումներ, որոնք ֆինանսական կատարողականի չափումներ են՝ հիմնված ՖՅՄՍ-ներով պահանջվող ընդհանուր կամ ենթաընդհանուր գումարի վրա համապատասխան ճշգրտումներով (օրինակ՝ «ճշգրտված շահույթ կամ վնաս»): Կազմակերպություններից կպահանջվի բացահայտել MPM-ն իրենց ֆինանսական հաշվետվություններում, ներառյալ MPM-ի համադրումը ՖՅՄՍ-ի ստանդարտներին համապատասխան հաշվարկված մոտակա ընդհանուր կամ ենթաընդհանուր գումարի հետ: ՖՅՄՍ 18-ի նպատակն է բարելավել ընկերությունների գործունեության արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվությունների համեմատելիությունը և թափանցիկությունը: ՖՅՄՍ 18-ը նաև հանգեցրել է չնչին փոփոխություններին դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում:

ՖՅՄՍ 19 Դուստր ընկերություններ առանց հանրային ֆինանսական հաշվետվողականության. Բացահայտումներ

2024 թվականի մայիսի 9-ին ՌՅՄՍԽ-ը հրապարակեց ՖՅՄՍ 19-ը՝ «Դուստր ընկերություններ առանց հանրային ֆինանսական հաշվետվողականության. բացահայտումներ»: Շահագրգիռ կողմերը դիմել էին ՌՅՄՍԽ՝ խնդրելով թույլատրել դուստր կազմակերպությանը, որը հաշվետու է իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ՖՅՄՍ կիրառող մայր կազմակերպության առջև, կիրառել ՖՅՄՍ-ներն իր սեփական ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտման նվազեցված պահանջներով: Ելնելով այս դիմումից՝ ՌՅՄՍԽ-ը իր հետազոտական պորտֆելում ավելացրեց մի նախագիծ առանց հանրային ֆինանսական հաշվետվողականության դուստր ընկերությունների համար բացահայտման նվազեցված պահանջներ ապահովելու վերաբերյալ: Նախագիծն ավարտվեց ՖՅՄՍ 19-ի թողարկմամբ, որը համապատասխան դուստր ընկերություններին թույլ է տալիս կիրառել բացահայտման նվազեցված պահանջներ՝ միաժամանակ կիրառելով ճանաչման, չափման և ներկայացման պահանջները: Օրինակ, ՖՅՄՍ 19-ի համաձայն, կազմակերպությունը, որն ունի գործարքներ ՖՅՄՍ 2-ի /Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ/ շրջանակներում, չի

Կիրառի ՖՀՄՍ 2.44-52-ի բացահայտման պահանջները, որոնք շատ ընդարձակ են: Փոխարենը, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի միայն ՖՀՄՍ 19-ի 31-34-րդ պարագրաֆների տեղեկատվությունը, որը ներառում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման պայմանավորվածությունների նկարագրությունը, բաժնետոմսերի օպցիոնների չափը և իրագործման միջին կշռված արժեքները, կազմակերպության՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների իրական արժեքը չափելու կարգը, ինչպես նաև ՖՀՄՍ 2-ի շրջանակներում գործարքների վերաբերյալ այլ ընդհանուր տեղեկությունները:

Բացահայտման պահանջների կրճատման աստիճանը պատկերացնելու համար պետք է նշել, որ ՖՀՄՍ 2-ի՝ բացահայտման պահանջներին վերաբերող հատվածը ներկայումս պարունակում է 991 բառ, մինչդեռ ՖՀՄՍ 19-ը պարունակում է ընդամենը 250 բառ՝ կապված ՖՀՄՍ 2-ի համաձայն տեղեկատվության բացահայտման հետ: ՖՀՄՍ 19-ի պահանջներին համապատասխանելու չափանիշները հետևյալն են.

- Կազմակերպությունը դուստր ընկերություն է հանդիսանում (ինչպես սահմանված է ՖՀՄՍ 10-ի /Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ/ Հավելված Ա-ում),
- Կազմակերպությունը չունի հանրային հաշվետվողականություն, և
- Կազմակերպությունն ունի վերջնական կամ միջանկյալ մայր ընկերություն, որը հրապարակում է հանրային օգտագործման համար հասանելի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք համապատասխանում են ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին: Կազմակերպությունն ունի հանրային հաշվետվողականություն, եթե.
- նրա պարտքային կամ բաժնային գործիքները շրջանառվում են բաց շուկայում, կամ այն գտնվում է բաց շուկայում շրջանառելու համար այդպիսի գործիքներ թողարկելու գործընթացում, կամ
- այն ֆիդուցիար պարտականությունների շրջանակում պահում է ակտիվներ արտաքին կողմերի լայն խմբերի համար՝ որպես իր հիմնական գործունեություններից մեկը:

2025 թվականի հունվարի 1-ից գործող նոր ստանդարտները, մեկնաբանությունները և փոփոխությունները ազդեցություն չունեն խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: